

Zniževanje stroškov postavitve omrežij TK – Direktiva 2014/61/EU

Zdrava pamet pri postavitvi omrežij TK

..POMEN POSTAVITVE ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ VISOKIH HITROSTI SO DRŽAVE ČLANICE POTRDILE S SPREJEMOM EVROPSKE DIGITALNE AGENDE, KATERE POMEMBEN DEL JE DIREKTIVA 2014/61/EU, KI BI MORALA BITI V SLOVENSKI PRAVNI RED PRENESENA DO ZAČETKA LETA 2016..

Avtor: Igor Pirc, univ. dipl. prav., MBA

Vsebinsko gledano temelji Direktiva na štirih stebrih oz. vsebinskih področjih z urejanjem katerih postavlja normativni okvir, ki prispeva k zniževanju stroškov gradnje in upravljanja komunikacijskih omrežij in sicer (podrobnejši pregled je podan v nadaljevanju).

Direktiva vzpostavlja obveznost omrežnih operaterjev s področja gospodarskih javnih služb (elektrika, plin, železnice, odpadne vode,...) in operaterjev javnih komunikacijskih omrežij omogočiti sodelovanje operaterjev komunikacijskih omrežij pri gradnji, ter omogočiti souporabo infrastrukture, za namene postavitve javnih komunikacijskih omrežij drugih omrežnih operaterjev.

V nadaljevanju so podani poudarki v zvezi z navedenimi področji urejanja.

DOSTOP DO FIZIČNE INFRASTRUKTURE

Namen Direktive je ustvariti trg za fizično infrastrukturo, kot so vodi, drogovi, jaški in podobno. Zato je vsakemu operaterju javnega komunikacijskega omrežja ali drugemu operaterju omrežja omogočeno, da ponuja svoje proste infrastrukturne kapacitete, kar lahko pripomore k hitrejšemu, stroškovno učinkovitemu razvoju elektronskih komunikacijskih omrežij.

Poleg tega ima vsak omrežni operater dolžnost, da omogoči dostop do svoje fizične infrastrukture za namestitve širokopasovnih omrežij visokih hitrosti (30 megabitov na sekundo), in sicer v primeru, da gre za razumno zahtevo in pod poštenimi pogoji, skupaj s ceno. Dostop se lahko zavrne v primeru preglednih, sorazmernih razlogov.

Predviden je mehanizem reševanja sporov med operaterji javnih komunikacijskih rešitev in drugimi omrežnimi operaterji.

Da bi omogočili dostop do fizične infrastrukture, morajo organi javnega sektorja in omrežni

operaterji dati na zahtevo operaterja javnega komunikacijskega omrežja minimalne informacije. Dopustiti morajo tudi ogled infrastrukture na kraju samem. Dostop do informacij se lahko omeji samo iz razlogov varnosti omrežja, javne varnosti, varovanja zaupnosti in iz obrambnih razlogov.

USKLAJEVANJE GRADBENIH DEL

Vsak omrežni operater lahko usklajuje gradbena dela, pri katerih je udeležena poraba javnih sredstev z operaterji javnih komunikacijskih omrežij.

Poleg tega morajo podjetja, ki opravljajo gradbena dela, ki se v celoti ali delno financirajo z javnimi sredstvi, izpolniti vse razumne zahteve za usklajevanje javnih del, in to pod pogojem, da strošek dodatnih del krije operater javnega komunikacijskega omrežja in da je prošnja podana pravočasno – vsaj en mesec pred oddajo končnega projekta pristojnim organom za izdajo dovoljenj, ki so pri gradnji potrebna.

Da bi omogočili sporazume o usklajevanju gradbenih del, ki se financirajo iz javnih sredstev, morajo biti taka dela vnaprej znana (na pisno prošnjo) operaterjem javnih komunikacijskih omrežij, kar velja za dela, ki so predvidena v naslednjih šestih mesecih.

Omrežni operater mora operaterju javnih komunikacijskih omrežij omogočiti minimalen obseg informacij, ki jih predvideva Direktiva. Dostop se lahko zavrne, če so podatki že na voljo javnosti ali je dostop do teh podatkov mogoč prek enotne informacijske točke (glej spodaj). Države članice lahko omejijo dostop do informacij, če te zadevajo varnost in celovitost omrežij, nacionalno varnost, javno zdravje ali varnost, zaupnost ali operativne in poslovne skrivnosti.

IZDAJA DOVOLJENJ

Vse relevantne informacije o postopku izdaje dovoljenj za gradnjo javnih komunikacijskih omrežij morajo biti dostopne prek enotne informacijske točke.

Države članice imajo možnost zagotavljanja takih informacij v elektronski obliki.

Če ni z nacionalno zakonodajo določeno drugače, morajo biti dovoljenja izdana v štirih mesecih od prejema popolne prošnje s strani prosilca.

STAVBNA FIZIČNA INFRASTRUKTURA

Vse novozgrajene stavbe morajo biti opremljene s fizično infrastrukturo, kot je mini kanal ali dostopna točka, ki je zlahka dostopna ponudnikom javnih komunikacijskih omrežij.

Enako velja za večje prenovne, glede katerih lahko države članice omogočijo izjeme.

Ponudniki javnih komunikacijskih omrežij imajo pravico dostopati do točke dostopa, in sicer na lastne stroške, prek nje pa do obstoječe fizične infrastrukture. Imetniki pravic do uporabe dostopne točke in stavbne fizične infrastrukture lahko do nje dostopajo po nediskriminatornih pogojih, skupaj s ceno, ki prav tako ne sme biti diskriminatorna.

REŠEVANJE SPOROV IN

ENOTNA INFORMACIJSKA TOČKA

Države članice morajo imenovati enega ali več neodvisnih organov za reševanje sporov med omrežnimi operaterji glede dostopa do infrastrukture, dostopa do informacij in zahtevkov za usklajevanje del, pri katerih so udeležena javna sredstva.

Države članice imajo možnost imenovati že obstoječi organ oziroma organe ali ustanoviti nov organ, ki opravlja naloge nacionalnega organa za reševanje sporov, in organ oziroma organe, ki opravljajo naloge enotne informacijske točke, prek katere je mogoče dobiti informacije o fizični infrastrukturi in dovoljenjih, ki jih je treba v zvezi z gradnjo komunikacijskih omrežij pridobiti.

SKLEPNO

Ideja, ki stoji za Direktivo, je zdrava pamet, ki narokuje, da se obstoječa fizična infrastruktura – kjer je to mogoče – v čim večji meri izkoristi oziroma da so posegi, ki smo jim priča uporabniki (zaradi sočasne gradnje) karseda redki. Čeprav Direktiva izvirno izhaja iz področja telekomunikacij, bi bilo smiselno, da se ideja o zdravi pameti in racionalnosti gradnje sistemsko prenese na vsa področja, kjer kompleksnost in stroškovna intenzivnost posegov v prostor ovirata razvoj (na primer neizvedba zaradi stroškovne neučinkovitosti v primeru nove gradnje) in predstavljata nepotrebno motnjo (na primer večkratne zapore cest).

(P. R.)

Eudace

EUDACE, d. o. o.

Litostrojska 44e, 1000 Ljubljana

M: +386 (0) 31 337 392, T: +386 (0) 599 42 160

E: igor@eudace.eu, W: www.eudace.eu